

 คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่ปัญหาปรัชญาบริสุทธิ์

- (1) “อะตอม” เป็นสารเบื้องต้นของจักรวาลจริงหรือไม่
- (2) “แบบ” เป็นแม่พิมพ์ของโลกวัตถุจริงหรือไม่
- (3) ข้อมูลที่ได้จากการรับรู้ของประสาทสัมผัสนั้นถูกต้องจริงหรือไม่
- (4) รัฐเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติจริงหรือไม่

ตอบ 4 หน้า 10 – 11, 17 ปรัชญาบริสุทธิ์ คือ ปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องความเป็นจริง เป็นปัญหาหรือขอบเขตของปรัชญาที่เป็นเรื่องของปรัชญาโดยเฉพาะ ยังไม่มีการถูกแยกออกไปศึกษาอย่างกว้างขวางและมีคำตอบที่แน่นอนตายตัวพอที่จะแยกเป็นวิชาต่างหากออกไป จึงเป็นเนื้อหาของปรัชญาจริง ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อสรุปของวิชาอื่น ๆ ที่แยกตัวออกจากวิชาปรัชญาไปแล้ว

2. ข้อใดถูกต้องเกี่ยวกับวิชาปรัชญาและศาสตร์อื่น ๆ

- (1) ศาสตร์อื่น ๆ มีคำตอบที่ไม่แน่นอนตายตัว แต่วิชาปรัชญามีคำตอบที่ชัดเจน
- (2) ศาสตร์อื่น ๆ เคยเป็นปัญหาปรัชญามาก่อน ต่อมาแยกตัวไปเพราะมีคำตอบที่แน่นอน
- (3) วิชาปรัชญาเกิดขึ้นพร้อมกับศาสนาและวิทยาศาสตร์
- (4) วิชาปรัชญาแยกตัวออกมาจากวิทยาศาสตร์

ตอบ 2 หน้า 9 – 10 เนื่องจากปรัชญาเป็นวิชาที่ว่าด้วยปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้เคยสงสัยและเคยให้คำตอบต่าง ๆ ไว้แล้ว ดังนั้นวิชาการอื่น ๆ จึงเริ่มต้นจากการเป็นปัญหาในวิชาปรัชญามาก่อน และต่อมาปัญหาบางปัญหาก็แยกตัวออกไปจนกลายเป็นปัญหาของศาสตร์หรือวิชาอีกแขนงหนึ่ง โดยถูกศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นด้วยวิธีการที่ได้พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะ จนมีคำตอบที่ยอมรับกันว่าแน่นอนพอสมควร

➤ คำถามข้อ 3 – 5 ให้นักศึกษาใช้คำตอบต่อไปนี้ (มี 3 ตัวเลือก)

- (1) จิตนิยม - สสารนิยม - ธรรมชาตินิยม
- (2) เหตุผลนิยม - ประสบการณ์นิยม
- (3) จิตนิยมแบบอัตนัย - สัจนิยม

3. ข้อใดคือกลุ่มคำตอบของปัญหาที่ว่า “วัตถุธัสสารมีความแท้จริงในตัวเองหรือไม่”

ตอบ 3 หน้า 127 ปัญหาที่ว่า “วัตถุธัสสารมีความแท้จริงในตัวเองหรือไม่” เป็นปัญหาเรื่องธรรมชาติของความรู้ โดยมีแนวคำตอบ 2 แนวคือ 1. สัจนิยม ซึ่งถือว่า วัตถุธัสสารมีความแท้จริงในตัวเอง 2. จิตนิยมแบบอัตนัย ซึ่งถือว่า วัตถุธัสสารไม่ได้มีความแท้จริงของตัวเอง

4. ข้อใดคือกลุ่มคำตอบของปัญหาที่ว่า “มนุษย์จะสามารถรู้จักความแท้จริงได้โดยทางใด”

ตอบ 2 หน้า 14, 103 ปัญหาที่ว่า “มนุษย์จะสามารถรู้จักความแท้จริงได้โดยทางใด” เป็นปัญหาเรื่องบ่อเกิดของความรู้ โดยมีแนวคำตอบ 2 แนวคือ 1. เหตุผลนิยม ซึ่งถือว่า เหตุผลคือบ่อเกิดของความรู้ที่ถูกต้อง 2. ประสบการณ์นิยม ซึ่งถือว่า ประสบการณ์คือบ่อเกิดของความรู้ที่ถูกต้อง

5. ข้อใดคือกลุ่มคำตอบของปัญหาที่ว่า “อะไรคือสิ่งที่เป็นความแท้จริงสูงสุด”
ตอบ 1 หน้า 12, 25 ปัญหาที่ว่า “อะไรคือสิ่งที่เป็นความแท้จริงสูงสุด” เป็นปัญหาเรื่องอภิปรัชญา โดย อภิปรัชญาที่ว่าด้วยเอกภพและธรรมชาติของโลกมีแนวคำตอบ 3 แนวคือ 1. จิตนิยม ซึ่งถือว่า จิตเป็นความแท้จริงสูงสุด 2. สสารนิยม ซึ่งถือว่า สสารเป็นความแท้จริงสูงสุด 3. ธรรมชาตินิยม ซึ่งมีความเห็นแบบกึ่งกลางระหว่าง 2 ทรรศนะข้างต้น
6. ข้อใดจัดเป็นทัศนะแบบจิตนิยม
 (1) มีอะไรบางอย่างซึ่งเป็นอมตะนิรันดรอยู่ในโลกของจิต
 (2) สรรพสิ่งล้วนเป็นผลงานสร้างสรรค์ของพระเจ้า
 (3) จักรวาลและทุกสิ่งล้วนทอนลงได้เป็นพลังงานเหมือนกันหมด (4) ถูกข้อ 1 และ 2
ตอบ 4 หน้า 25 – 28 จิตนิยมมีทัศนะดังนี้ 1. เนื้อแท้ของโลกมิใช่เพียงสสาร แต่ยังประกอบด้วย อสสารอีกด้วย 2. เนื้อแท้ของโลก ส่วนที่เป็นอสสารมีลักษณะคล้ายจิต มีอยู่เป็นนิรันดร ไม่เปลี่ยนแปลง เช่น พระเจ้า ซึ่งชาวคริสต์เชื่อว่าเป็นผู้สร้างโลกและมนุษย์ขึ้น 3. หน่วยแห่งความจริงที่เป็นอสสารทำให้โลกของวัตถุมีระเบียบ มีกฎเกณฑ์ 4. คำทั้งหลายมีต้นตออยู่ที่ อสสาร
7. ข้อใดจัดเป็นทัศนะแบบสสารนิยม
 (1) จักรวาลเกิดจากการรวมตัวของอะตอมของธาตุต่าง ๆ (2) จิตมนุษย์คือ สมอและระบบประสาท
 (3) ทั้งจักรวาลและโลกล้วนจำลองความจริงจากโลกแห่งแบบ (4) ถูกข้อ 1 และ 2
ตอบ 4 หน้า 28 – 32, 35 สสารนิยมมีทัศนะดังนี้ 1. ปรากฏการณ์ของสสารเท่านั้นที่เป็นจริง จิต คือการทำงานของสมองและระบบประสาท 2. จักรวาลและทุกสิ่งประกอบด้วยหน่วยย่อยหรือ อะตอมของธาตุต่าง ๆ 3. ทุกสิ่งล้วนทอนลงได้ 4. คำเป็นสิ่งสมมุติ 5. จักรวาลอยู่ใน ระบบจักรกล
8. ข้อใดมีความเชื่อสอดคล้องกับปรัชญายุคดึกดำบรรพ์มากที่สุด
 (1) นายกว้างเชื่อว่าเทพเจ้ามีอยู่ในเทพนิยายที่มนุษย์แต่งขึ้นเท่านั้น
 (2) นายแคบเชื่อว่าถ้าเขาบูชาพระราหูทุกวันพุธก็จะมีโชคลาภและความสำเร็จ
 (3) นายรีเชื่อว่าถ้าเทพเจ้ามีจริงก็อยู่โลกของตนไม่มาข้องเกี่ยวกับมนุษย์
 (4) นายเหลี่ยมเชื่อว่าเทพเจ้าก็คือมนุษย์ต่างดาวที่มีความเจริญกว่ามนุษย์มากมาย
ตอบ 2 หน้า 2 ปรัชญายุคดึกดำบรรพ์มีความเชื่อว่าภัยธรรมชาติเกิดจากเทพ หรือเทพเป็นผู้บันดาลให้ เกิดภัยธรรมชาติขึ้น ฉะนั้นมนุษย์จะพ้นภัยธรรมชาติได้ก็ต้องเอาใจเทพ คือทำให้เทพ พึงพอใจ ซึ่งอาจทำในรูปถวายของบูชา เป็นต้น
9. ปัญหาปรัชญาเฉพาะเรื่องมีลักษณะสำคัญอย่างไร
 (1) หาคำตอบในเรื่องของอภิปรัชญาโดยเฉพาะ
 (2) หาคำตอบในเรื่องญาณวิทยาโดยเฉพาะ
 (3) หาคำตอบในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลสรุปของศาสตร์อื่น ๆ
 (4) นำเอาทฤษฎีปรัชญาไปเป็นหลักในการหาคำตอบ จึงได้คำตอบที่แน่นอนตายตัว
ตอบ 3 หน้า 11 ปัญหาปรัชญาเฉพาะเรื่อง หมายถึง ปัญหาที่ยังครอบคลุมไปถึงผลสรุปของวิชาอื่น ๆ ที่แยกตัวออกไปจากวิชาปรัชญาแล้ว จึงเรียกว่าเป็นปัญหาเฉพาะเรื่องหรือขอบเขตของปรัชญา ประยุกต์ โดยพยายามศึกษาหาคำตอบในส่วนที่ยังคงเป็นปัญหาให้ตรึงตรงได้

10. สาขาใดของปรัชญาที่กล่าวถึงหลักความประพฤติที่ดีของมนุษย์

- (1) อภิปรัชญา (2) ญาณวิทยา (3) จริยศาสตร์ (4) ตรรกวิทยา

ตอบ 3 หน้า 16 – 17 ปัญหาจริยศาสตร์ หมายถึง ปัญหาทางปรัชญาที่เกี่ยวกับเรื่องความประพฤติ และคุณค่า หรือสิ่งดีสูงสุดที่มนุษย์ควรแสวงหาในชีวิต รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับอุดมการณ์หรืออุดมคติของชีวิต และแนวทางที่มนุษย์พึงปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

11. การที่นักปรัชญากรีกยุคแรกขบคิดปัญหาเรื่องธาตุแรก แสดงถึงจุดประสงค์ใด

- (1) มนุษย์สามารถเข้าใจโลกของสสารได้โดยไม่ต้องอ้างเทพเจ้า
 (2) มนุษย์รู้ความประสงค์ของพระเจ้าในการสร้างโลก
 (3) มนุษย์เข้าใจในแบบซึ่งเป็นแม่พิมพ์ของโลกวัตถุ (4) มนุษย์จะมีชีวิตที่ดีขึ้น

ตอบ 1 หน้า 7 นักปรัชญากรีกยุคแรกนั้นมีทาลีสเป็นผู้ริเริ่มศึกษา โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถอธิบายปรากฏการณ์ธรรมชาติได้โดยไม่ต้องอ้างเทพเจ้า เพราะเอกภพมีกฎเกณฑ์ตายตัวของมันเอง และถ้ามนุษย์สามารถเรียนรู้กฎเกณฑ์ธรรมชาติได้ ก็จะสามารถควบคุมธรรมชาติได้ เช่นเดียวกัน

12. “ไม้ท่อนหนึ่งเอาไปเผาไฟ กลายเป็นขี้เถ้า” ปรากฏการณ์นี้อธิบายตามทัศนะของเอมพิโดเคลสได้อย่างไร

- (1) ไม้สูญหายไปแล้วจากโลกนี้ (2) มีสิ่งใหม่เกิดขึ้นคือ ขี้เถ้า
 (3) ไม้ละทิ้งแบบเดิมมาสวมแบบอันใหม่ (4) การเรียงตัวของธาตุ 4 อย่างในรูปใหม่

ตอบ 4 หน้า 29 เอมพิโดเคลส มีทัศนะว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นการเรียงตัวของปฐมธาตุทั้ง 4 คือ ดิน น้ำ ลม และไฟในรูปแบบใหม่ ในโลกนี้ไม่มีอะไรเกิด ไม่มีอะไรสูญสลาย จะมีก็แต่การรวมตัว และการแยกตัวของปฐมธาตุทั้ง 4 อันเป็นหน่วยเดิมนั้น

13. ข้อใดเป็นคุณสมบัติที่ไม่มีจริงภายในอะตอมในทัศนะของเดโมคริตัส (1) สี รส กลิ่น อุณหภูมิ

- (2) น้ำหนัก รูปร่าง (3) การเคลื่อนที่ (4) ความคงทนถาวร

ตอบ 1 หน้า 30, 58 เดโมคริตัส มีทัศนะว่า อะตอมเป็นสิ่งที่ปราศจากสี รส กลิ่น เสียง เย็น ร้อน อ่อน แข็ง และคุณสมบัติใด ๆ ทั้งสิ้น จะมีก็แต่รูปร่างและน้ำหนักเท่านั้น อะตอมเป็นสิ่งเชิงเดี่ยว มีเนื้อเดียวกันตลอด ไม่มีองค์ประกอบ จึงไม่อาจแบ่งย่อยได้ และมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

14. ข้อใดเป็นลักษณะของ “แบบ” ในทัศนะของเพลโต

- (1) เป็นสสารที่มีการครองพื้นที่ครองเวลา (2) จำเป็นต้องรู้จักได้ด้วยประสาทสัมผัส
 (3) อสสารที่ไม่ครองพื้นที่ ไม่ครองเวลา (4) เป็นอสสารที่อยู่ภายในโลกแห่งวัตถุ

ตอบ 3 หน้า 26 – 27 ลักษณะของ “แบบ” ในทัศนะของเพลโต ได้แก่ 1. เป็นอสสารที่ไม่ครองพื้นที่ ไม่ครองเวลา เป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ เป็นโลกที่อยู่เหนือประสาทสัมผัส 2. มีใช้สิ่งที่มนุษย์คิดขึ้น 3. เป็นหลักแห่งความมีอยู่ของสิ่งต่าง ๆ 4. เป็นหลักแห่งความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

15. ข้อใดคือทัศนะของเพลโตเกี่ยวกับความดี

- (1) เป็นคำที่ใช้เรียกการกระทำที่นำความสุขมาให้คนเรา (2) เป็นคุณค่าแท้จริงอยู่ในโลกแห่งแบบ
 (3) เป็นแบบของการกระทำที่เป็นกุศล แต่ไม่มีตัวตนอยู่จริง (4) มีต้นตอมาจากพระเจ้า

ตอบ 2 หน้า 28 ในปรัชญาของเพลโตนั้น ความดี ความงาม และความยุติธรรมต่างก็เป็นแบบซึ่งมีอยู่อย่างสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นแม่แบบที่ทำให้โลกมนุษย์มีคุณค่าต่าง ๆ คุณค่าเหล่านี้มีมาแต่เดิม มีใช้สิ่งที่มนุษย์คิดขึ้นหรือตั้งขึ้นมา

16. ในทัศนะเรื่องจิตของเพลโต มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่น ๆ เพราะมีจิตภาคใด
 (1) ภาคตัณหา (2) ภาคน้ำใจ (3) ภาคเหตุผล (4) ทั้ง 3 ภาค
ตอบ 3 หน้า 36 เพลโตถือว่า มนุษย์จะมีความแตกต่างจากสัตว์เดียรัจฉานก็เพราะแรงผลักดันของจิตภาคเหตุผลเท่านั้น จิตภาคเหตุผลจึงเป็นภาคที่สำคัญมากสำหรับความเป็นมนุษย์ ซึ่งจะ
 ทำให้มนุษย์สามารถเข้าสู่โลกของแบบได้
17. เพลโตเชื่อว่าคนที่มีจิตภาคน้ำใจเด่นชัดจะเลือกทำอะไร (1) ช่วยเหลือคนที่ถูกรังแก
 (2) แสวงหาความสงบ (3) แสวงหาความรู้ (4) ชยันทำงานหาเงิน
ตอบ 1 หน้า 35 – 36, 246 บุคคลที่มีจิตภาคน้ำใจเหนือกว่าภาคอื่นก็ยังคงมีความปรารถนาในโลกียสุขอยู่ แต่ความสุขทางกายไม่เท่ากับความสุขทางใจที่เขาได้รับจากการได้แสดงความกล้าหาญ ได้
 ช่วยเหลือผู้ถูกรังแก ดังนั้นคนเหล่านี้อาจจะยอมตายเพื่อรักษาเกียรติยศของตนเอง
18. ข้อใดขัดแย้งกับทัศนะของสสารนิยมที่ว่า สสารเป็นสิ่งครองเวลา
 (1) ดวงอาทิตย์ดำรงอยู่ตลอดไป ไม่มีวันแตกดับ (2) แม้แต่ดวงอาทิตย์ก็ยังเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
 (3) ดวงอาทิตย์ไม่ได้อยู่เหนือการล่วงไปของเวลา (4) อะตอมของดวงอาทิตย์จะไม่มีการสูญสลาย
ตอบ 1 หน้า 31 สสารเป็นสิ่งทีครองเวลา คือ ต้องมีอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จะมีอยู่ตลอดเวลาไม่ได้
 ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า โลกหรือจักรวาลทั้งหมดเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ โลก
 ภูเขา จนกระทั่งเม็ดทราย ไม่มีอะไรอยู่คงที่
19. ลัทธิธรรมชาตินิยมเห็นด้วยกับข้อใดน้อยที่สุดเกี่ยวกับสิ่งธรรมชาติ
 (1) มีการครองพื้นที่ ครองเวลา (2) มีความแท้จริงในตัวเอง
 (3) ทอนกลับลงได้เป็นอะตอม (4) เกิดขึ้นด้วยสาเหตุธรรมชาติ
ตอบ 3 หน้า 33 – 34 ธรรมชาตินิยม เห็นว่า สิ่งธรรมชาติเป็นสิ่งที่ดำรงอยู่ในระบบของอวกาศ –
 เวลา เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและดับลงด้วยสาเหตุธรรมชาติ และเชื่อว่าในจักรวาลมีสิ่งซึ่งเป็นจริง
 มากมายหลายสิ่ง แต่ละสิ่งมีความแท้จริงอยู่ในตัวเอง ไม่สามารถตัดทอนลงเป็นอะตอมได้
20. ข้อใดเป็นทัศนะเรื่องจิตของลัทธิจิตนิยม
 (1) คือ การทำงานของสมองและระบบประสาท (2) คือ คุณสมบัติใหม่ของมนุษย์
 (3) คือ ความอยากทางร่างกายซึ่งจำเป็นต้องได้รับการตอบสนอง
 (4) คือ สิ่งพิเศษที่เป็นตัวสั่งการร่างกายและไม่มีวันแตกดับไป
ตอบ 4 หน้า 35 จิตนิยมเชื่อว่า วิธีชีวิตของแต่ละคนนั้น ย่อมเป็นไปตามการบังคับบัญชาของจิต
 ร่างกายเป็นเพียงการสนองตอบเจตจำนงของจิตเท่านั้น จิตจึงสำคัญกว่าร่างกาย เพราะเป็น
 ตัวตนที่แท้จริงของเรา จิตหรือวิญญาณมีสถานะเป็นอมตะ จึงรับรู้สิ่งที่เป็นอมตะด้วยกัน เช่น
 ลัทธิและคุณธรรม เป็นต้น
21. ธาตุแท้ของวิญญาณคืออะไรในทัศนะของลัทธิสสารนิยม
 (1) ก้อนสมองที่ทอนลงได้เป็นอะตอม (2) สิ่งที่มีเสรีภาพ
 (3) สิ่งที่มีสถานะเป็นอมตะ (4) สิ่งทีประกอบด้วยส่วนตัณหา น้ำใจ และเหตุผล
ตอบ 1 หน้า 35 ในทัศนะของลัทธิสสารนิยมนั้น ถือว่า การเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นเรื่องของสมอง สมอง
 นั้นเป็นสสาร คือ เมื่อวิเคราะห์ออกมาแล้ว ก็จะออกมาเป็นโมเลกุล แยกออกมาอีกก็จะเป็น
 อะตอม และแยกได้เป็นอิเล็กตรอน โปรตอน และอื่น ๆ ซึ่งอนุภาคเหล่านี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งของ
 สรรพวัตถุทั้งหลาย

➤ **คำถามข้อ 22 – 25** ให้นักศึกษาใช้คำตอบต่อไปนี้

- (1) ลัทธิจิตนิยม (2) ลัทธิสสารนิยม
 (3) ลัทธิธรรมชาตินิยม (4) ลัทธิสสารนิยมและธรรมชาตินิยม

22. ลัทธิโดยยอมรับว่าทุกสิ่งในจักรวาลรวมทั้งมนุษย์สามารถทอนลงได้เป็นอะตอมกับการเคลื่อนที่ของมัน
ตอบ 2 ดูคำอธิบายข้อ 7. ประกอบ

23. ลัทธิใดมีความเห็นว่าสสารทั้งหลายต้องอยู่ในระบบอวกาศ-เวลา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่มีอยู่ในระบบนี้จะต้องเป็นสสารทั้งหมด

ตอบ 3 หน้า 33 พวกธรรมชาตินิยมมีความเห็นว่า สสารทุกชนิดอยู่ในระบบของอวกาศ – เวลา แต่ก็มิได้หมายความว่าสิ่งที่อยู่ในระบบอวกาศ – เวลา จะต้องเป็นสสารทั้งหมด

24. ลัทธิใดมีทัศนะว่าสสารหรือสิ่งธรรมชาติต้องมีคุณสมบัติสำคัญคือ เกิดขึ้นและมีอยู่ภายในที่ว่างและมีอายุจำกัด

ตอบ 4 หน้า 31, 33 ทั้งสสารนิยมและธรรมชาตินิยม มีทัศนะว่า สสารหรือสิ่งธรรมชาติต้องมีลักษณะสำคัญคือ เป็นสิ่งที่ครองที่และครองเวลา คือแผ่ไปในที่ว่าง ต้องมีอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จะมิอยู่ตลอดเวลาไม่ได้

25. ลัทธิโดยยอมรับว่าสสารเป็นสิ่งที่มียุ่จริง แต่การมีอยู่ของมันถูกกำหนดโดยความจริงที่เป็นอสสาร

ตอบ 1 หน้า 25 จิตนิยมยอมรับว่าสสารเป็นสิ่งที่มียุ่จริง แต่มีสิ่งจริงกว่าสสารอันเป็นความจริงที่ไม่มีตัวตน จับต้องไม่ได้ มีลักษณะเป็นอสสาร (ดูคำอธิบายข้อ 6. ประกอบ)

26. ในทัศนะของปรัชญาไวเคซิกะ สิ่งใดไม่อาจดำรงอยู่ชั่ววินินดร

- (1) ดอกกุหลาบดอกหนึ่ง (2) ปริมาณของธาตุที่ประกอบขึ้นเป็นดอกกุหลาบ
 (3) วิญญาณของบุคคลผู้ชื่นชอบดอกกุหลาบ (4) อวกาศอันเป็นที่อยู่ของดอกกุหลาบ

ตอบ 1 หน้า 56 – 59 อภิปรัชญาไวเคซิกะถือว่า สิ่งที่เที่ยงแท้ซึ่งดำรงอยู่ชั่ววินินดร ได้แก่ ปริมาณของธาตุทั้ง 4 คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ, เนื้อสารอีก 5 อย่างคือ อากาศ อวกาศ กาละ มนัส และอาตมัน หรือชีวาตมัน (วิญญาณที่บริสุทธิ์) ซึ่งทั้งหมดนี้รวมเรียกว่า “ปหารณะ” (สิ่งที่มีอยู่จริง)

27. ข้อใดเป็นความเชื่อที่ถูกต้องในเรื่องปริมาณในทัศนะของไวเคซิกะ

- (1) มีทั้งคุณสมบัติ สี กลิ่น รส รูปร่าง ขนาดและน้ำหนัก (2) มีแต่คุณสมบัติ รูปร่าง ขนาด น้ำหนัก
 (3) มีพลังงานอยู่ภายในจึงเคลื่อนไหวได้ (4) ถูกทุกข้อ

ตอบ 1 หน้า 57 – 58 ปรัชญาไวเคซิกะถือว่า ทุก ๆ ปริมาณนั้นมีทั้งคุณสมบัติปฐมภูมิ (รูปร่าง ขนาด และน้ำหนัก) และคุณสมบัติทุตยภูมิ (สี กลิ่น รส เสียง) ปริมาณเป็นสิ่งที่ไร้กัมมันตภาพและจลนภาพ จึงอยู่ในภาวะที่หยุดนิ่งตลอดเวลา

28. ข้อใดตรงกับความหมายของคำว่า “นิรคุณะ” ในปรัชญาของเวทานตะเรื่องพรหมัน

- (1) สิ่งที่มีคุณสมบัติทุกอย่างเพียบพร้อม
 (2) สิ่งสัมบูรณ์ที่ปราศจากคุณสมบัติ
 (3) สิ่งที่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่เราสามารถบรรยายถึงอย่างถูกต้องได้
 (4) สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์อยู่ภายในโลกแห่งปรากฏการณ์

ตอบ 2 หน้า 60 ในปรัชญาเวทานตะเรื่องพรหมันนั้น คำว่า “นิรคุณะ” หมายถึง สิ่งสัมบูรณ์ที่ปราศจากคุณสมบัติ คือเป็นสิ่งที่อยู่เหนือสามัญวิสัยแห่งโลกปรากฏการณ์

29. พรหมันที่มนุษย์ไม่อาจใช้ถ้อยคำใดมาบรรยายถึงธรรมชาติแท้จริงได้นั้น ปรัชญาเวทานตะเรียกว่าอะไร
 (1) อปรพรหม (2) อีศวร (3) กฤษณะ (4) พรพรหม

ตอบ 4 หน้า 62 “ปรพรหม” ในปรัชญาเวทานตะ หมายถึง พรหมันที่มนุษย์กำหนดลักษณะไม่ได้ด้วยประการทั้งปวง เป็นสิ่งที่ใช้คำพูดบรรยายถึงไม่ได้ และจะใช้ความคิดหรือจินตนาการคาดคะเนถึงก็ไม่ได้ด้วย

30. ข้อใดเป็นคู่คำที่มีความหมายตรงกันในเรื่องธรรมชาติของพรหมัน

- (1) ชีวาตมัน - สสาร (2) จิต - วิญญาณบริสุทธิ์
 (3) อานันตะ - ความทุกข์ (4) อสัต - สิ่งแท้จริง

ตอบ 2 หน้า 59 – 62 ในเรื่องธรรมชาติของพรหมันนั้น จิต อาตมัน หรือชีวาตมันเป็นสิ่งเดียวกันกับพรหมัน คือ เป็นวิญญาณที่บริสุทธิ์ โดยพรหมันนั้นเป็นสัต (สิ่งที่แท้จริง) ตรงข้ามกับอสัต (สิ่งที่ไม่แท้จริง) เป็นอานันตะ ซึ่งตรงข้ามกับสภาวะที่เรียกกันว่า ความทุกข์

31. ทศนะเรื่องปริมาณของปรัชญาไวเศษิกะเรื่องใดตรงกับเดโมคริตัส

- (1) คือหน่วยย่อยที่แบ่งต่อไปอีกไม่ได้ (2) จักรวาลอยู่ในระบบจักรกล
 (3) วิญญาณมนุษย์ไม่ใช่ปริมาณ (4) ปริมาณมีพลังงานอยู่ภายใน

ตอบ 1 หน้า 57 ทั้งปรัชญาไวเศษิกะและปรัชญาของเดโมคริตัส มีทศนะเหมือนกันว่า ปริมาณเป็นส่วนประกอบที่เล็กที่สุดของสสาร แต่ละปริมาณไม่ประกอบขึ้นด้วยสัดส่วน เป็นสิ่งเที่ยงแท้แบ่งแยกไม่ได้ สร้างขึ้นใหม่ไม่ได้ และรับรู้ไม่ได้ด้วยประสาทสัมผัส

32. บุคคลใดจัดว่ามีสัมมาสติตามหลักปรัชญาพุทธศาสนา

- (1) บุญชูกหัก เขารู้ตัวดีว่า จิตกำลังมีกิเลสที่ทำให้เศร้าหมองจึงพยายามตัดใจ
 (2) บุญช่วยอยากมีคนรักที่สวยงาม ฉลาด และรวย
 (3) บุญชมเมื่อคนรักที่ชอบตามหึงหวง จึงหาทางบอกเลิก
 (4) บุญเลี้ยงยากจนแต่พยายามหาอาชีพสุจริตทำ

ตอบ 1 หน้า 88 สัมมาสติ (ระลึกชอบ) แบ่งออกเป็น 4 ประการคือ 1. ระลึกรู้ตัวในเรื่องกายและอิริยาบถของกาย 2. ระลึกรู้ตัวเมื่อรู้สึกสบายหรือไม่สบายหรือเฉย ๆ 3. ระลึกรู้ตัวว่าจิตกำลังเศร้าหมองหรือฟุ้งแว่ว มีกิเลสหรือว่างจากกิเลส 4. ระลึกรู้ตัวว่าอารมณ์กำลังผ่านเข้ามาในใจหรือกำลังพิจารณาธรรมอะไร

33. ผู้ใดมีสัมมาวายามะตามหลักปรัชญาพุทธศาสนา

- (1) ปองเคยวางยาพิษฆ่าสุนัขตาย รู้ว่าบาป จึงพยายามไม่ทำอีก
 (2) ปลาตั้งใจจะไม่ทำลายชีวิตสัตว์ แม้ยุ่งกัดก็ไม่ยอมตบ
 (3) ปูรักษาศีล 5 อย่างครบถ้วนทุกวัน (4) ถูกทั้งหมด

ตอบ 4 หน้า 88 สัมมาวายามะ (พยายามชอบ) แบ่งออกเป็น 4 ประการคือ 1. เพียรระวังไม่ให้ความชั่วเกิดขึ้น 2. เพียรละความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว 3. เพียรทำความดีให้เกิดขึ้น 4. เพียรรักษาความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้คงอยู่

34. ผู้ใดจัดว่ามีสัมมาสังกัปปะตามหลักปรัชญาพุทธศาสนา

- (1) ราตรีถูกเพื่อนแกล้งใส่ความจนนายไล่ออกจากงาน แต่เธอก็คิดอภัยให้เพื่อนผู้นั้น
 (2) จิตราส่งเสริมให้ราตรีโต้ตอบเพื่อนคนนั้นให้สาสม
 (3) นางเยาว์แนะนำราตรีไม่ให้เชื่อคำพูดของจิตรรา เพราะไม่อยากจะให้เรื่องราวบานปลาย (4) ถูกทั้งหมด

ตอบ 3 หน้า 87 สัมผัสกับปะ (ดำริชอบ) แบ่งออกเป็น 3 ประการคือ 1. ดำริในการออกจากสิ่งชั่ววอน 2. ดำริในการไม่พยายามปองร้ายผู้อื่น 3. ดำริในการไม่เบียดเบียนผู้อื่น

35. ผู้ใดมีภวัตถุตามหลักปรัชญาศาสนาพุทธ

- (1) พลเอกช้างอยากเป็นนายกรัฐมนตรี
- (2) นายเซวี่ไม่อยากหมดวาระการเป็นนายกรัฐมนตรี
- (3) นางช้อยอยากพบและหอมแก้มนายกรัฐมนตรี
- (4) นายชัยมุ่งมั่นปฏิบัติตามมรรค 8 เพื่อต้องการหลุดพ้นจากทุกข์

ตอบ 1 หน้า 84 ภวัตถุ คือ ความอยากเป็นเจ้าของหรืออยากมีอารมณ์ เช่น รูป เสียง เป็นต้น หรืออยากมีอยากเป็นอื่น ๆ ซึ่งเป็นความปรารถนาของปุถุชนโดยทั่วไป

36. จากคำตอบข้อ 35. ผู้ใดมีวิภวัตถุตามหลักปรัชญาพุทธศาสนา

- (1) ข้อ 1
- (2) ข้อ 2
- (3) ข้อ 3
- (4) ข้อ 4

ตอบ 2 หน้า 85 วิภวัตถุ คือ ความอยากไม่ให้สิ่งที่ตนมีอยู่หรือเป็นอยู่นั้นเสื่อมสิ้นไป, ความอยากไม่มีหรืออยากไม่เป็นดังที่ตนมีอยู่หรือเป็นอยู่ รวมถึงการเบียดเบียนในภาวะของตน

37. จากคำตอบข้อ 35. ผู้ใดมีกามัตถุตามหลักปรัชญาพุทธศาสนา

- (1) ข้อ 1
- (2) ข้อ 2
- (3) ข้อ 3
- (4) ข้อ 4

ตอบ 3 หน้า 84 กามัตถุ คือ ความอยากเห็น อยากฟัง อยากสูดกลิ่น อยากลิ้มรส อยากสัมผัสในสิ่งที่ดีงาม ถูกอกถูกใจ หรือที่ตนเกิดความต้องการที่เจือด้วยอารมณ์ รวมถึงความอยากของสามัญชนทั่วไป

38. ปัญหาข้อใดที่ศาสนาพุทธถือว่าไม่ไร้ประโยชน์ในทางจริยศาสตร์

- (1) วิญญาณตายแล้วไปไหน
- (2) จักรวาลมีขอบเขตจำกัดหรือไม่
- (3) เทพเจ้ามีจริงหรือไม่
- (4) การดับทุกข์ให้หมดสิ้นทำได้โดยวิธีใด

ตอบ 4 หน้า 75 – 76 พระพุทธเจ้าจะไม่ทรงตอบปัญหาในทางอภิปราย โดยถือว่าไร้ประโยชน์ในทางจริยศาสตร์ เช่น จักรวาลมีขอบเขตจำกัดหรือไม่, ผู้รู้สัจจะตายแล้วเกิดอีกหรือไม่ ฯลฯ โดยพระพุทธองค์จะทรงพยายามให้บุคคลหันมาเผชิญกับปัญหาอันเป็นสัจจภาวะที่แท้จริง เช่น ให้มารับรู้เรื่องความทุกข์, ต้นตอที่ทำให้เกิดความทุกข์, ความดับทุกข์ และวิถีทางที่จะนำไปสู่ความดับทุกข์

39. ข้อใดเป็นความจริงที่แน่นอนตายตัวในทัศนะของลัทธิเหตุผลนิยม

- (1) ในเดือนธันวาคมของทุกปีอากาศมักจะหนาวเย็น
- (2) เมื่อเราตัมน้ำ น้ำจะเดือดเมื่ออุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส
- (3) เเทมนี้มีนักศึกษาสอบผ่านวิชานี้ค่อนข้างมาก
- (4) ดอกไม้ดอกเดียวจะอยู่ในแจกันสองใบในเวลาเดียวกันไม่ได้

ตอบ 4 หน้า 104 ความจริงที่แน่นอนตายตัวในทัศนะของลัทธิเหตุผลนิยม คือ ความจริงชนิดที่จำต้องเป็น เป็นความจริงที่ไม่มีวันผิดพลาดได้ เป็นข้อความที่ต้องจริงตลอดไปโดยไม่ต้องมีการพิสูจน์ เช่น “สิ่งหนึ่งไม่อาจจะอยู่ในสถานที่สองแห่งในเวลาเดียวกันได้” หรือ “เส้นตรงที่ขนานกันจะไม่มีวันมาบรรจบกันได้” ถือเป็นสิ่งที่รู้ได้โดยไม่ต้องมีประสบการณ์มายืนยัน หรือเป็นสิ่งที่รู้ได้โดย “อัมมัตตักญาณ” คือการหยั่งรู้โดยตรงด้วยจิตใจ หรือแสงสว่างแห่งเหตุผล

40. “เส้นขนานใด ๆ ย่อมไม่บรรจบกัน A และ B เป็นเส้นตรง 2 เส้นที่ขนานกัน ดังนั้น A และ B เป็นเส้นตรงที่ไม่บรรจบกัน” ข้อความนี้เป็นการอ้างเหตุผลที่ลัทธิใดเชื่อถือ
- (1) ประสบการณ์นิยม (2) เหตุผลนิยม (3) สัญนิยม (4) สสารนิยม
- ตอบ 2** หน้า 105 ข้อความนี้เป็นการอ้างเหตุผลแบบนิรนัยของลัทธิเหตุผลนิยม ซึ่งวิธีนิรนัยก็คือ การพิสูจน์ความเชื่อใด ๆ โดยอาศัยความจริงพื้นฐานที่มีอยู่ก่อนหรือที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเป็นหลัก แล้วก็ใช้ความคิดสืบสาวจากความรู้นั้นไปเพื่อที่จะรู้ในสิ่งอื่น โดยที่ข้อสรุปต้องได้มาจากข้ออ้าง ถ้าหากว่าข้ออ้างเป็นจริง ข้อสรุปก็ต้องจริงด้วย (ดูคำอธิบายข้อ 39. ประกอบ)
41. มนุษย์รู้ว่า “สิ่งที่เท่ากันถ้าหักออกด้วยจำนวนที่เท่ากัน ส่วนที่เหลือย่อมเท่ากัน” เป็นความจริงตลอดไปด้วยสิ่งใดในทัศนะของเหตุผลนิยม
- (1) อัจฉิตติกฎาณ (2) ประสบาสัมผัส (3) การอ้างเหตุผลแบบอุปนัย (4) การทดลอง
- ตอบ 1** ดูคำอธิบายข้อ 39. ประกอบ
42. ข้อความใดที่เดการ์ตยืนยันว่าเป็นหลักความจริงเบื้องต้นที่ชัดเจนแน่นอนเกี่ยวกับความรู้ของมนุษย์
- (1) ฉันเห็น ฉันได้ยิน ตัวฉันจึงมีอยู่ (2) ฉันมีร่างกาย มีความรู้สึก ตัวฉันจึงมีอยู่
(3) ฉันสงสัย ฉันสัมผัสได้ ตัวฉันจึงมีอยู่ (4) ฉันคิด ดังนั้นตัวฉันจึงมีอยู่
- ตอบ 4** หน้า 108 ข้อความที่เดการ์ตยืนยันว่าเป็นหลักความจริงเบื้องต้นอย่างชัดเจนและแจ่มแจ้งก็คือ “ฉันคิด ดังนั้น ฉันจึงมีอยู่” ซึ่งเป็นหลักปรัชญาข้อแรกของเขา
43. ข้อใดเป็นความรู้ในชั้นความคิดเชิงซ้อน ตามหลักญาณวิทยาของจอห์น ลอค
- (1) สีแดงของดอกกุหลาบ (2) กลิ่นหอมของดอกกุหลาบ
(3) ความแหลมของหนามกุหลาบ (4) ดอกกุหลาบที่มีสีแดงดอกหนึ่ง
- ตอบ 4** หน้า 118 ความคิดเชิงซ้อน คือ ความคิดเชิงเดี่ยวหลาย ๆ อันที่จิตรวบรวม เชื่อมโยง และเปรียบเทียบเข้าด้วยกันเป็นสิ่งที่รับรู้ เช่น จิตเชื่อมโยงความคิดเชิงเดี่ยวของความเขียว กลม และเปรี้ยวเข้าด้วยกัน เกิดเป็นความคิดเชิงซ้อนของผลมะนาว เป็นต้น
44. ข้อใดเป็นความรู้ในชั้นความคิดเชิงเดี่ยว ตามหลักญาณวิทยาของจอห์น ลอค
- (1) สีแดงของดอกกุหลาบ (2) ดอกกุหลาบที่มีสีแดงดอกหนึ่ง
(3) หนามของดอกกุหลาบ (4) ดอกกุหลาบสีแดงย่อมไม่ใช่ดอกกุหลาบสีเหลือง
- ตอบ 1** หน้า 117 ความคิดเชิงเดี่ยว คือ ความคิดที่ไม่ซับซ้อน ไม่ประกอบด้วยสิ่งใด และต้องรู้ด้วยตัวเอง ไม่อาจอธิบายด้วยคำพูดได้ เป็นตัวแทนของวัตถุภายนอก ไม่ใช่คุณสมบัติจริง ๆ ของวัตถุ เช่น สีแดงของดอกกุหลาบ กลิ่นหอมของดอกมะลิ เป็นต้น
45. จอห์น ลอค มีความเห็นในเรื่องจิตของมนุษย์อย่างไร
- (1) มีความรู้อย่างแฝงอยู่ก่อนแล้วตั้งแต่เกิด
(2) สามารถหยั่งรู้ในความจริงที่แน่นอนตายตัวได้
(3) ว่างเปล่าปราศจากความรู้ใด ๆ จนกระทั่งประสาทสัมผัสเริ่มทำงาน
(4) สามารถคิดหาเหตุผลแบบนิรนัยได้อย่างถูกต้อง
- ตอบ 3** หน้า 117 ลอคถือว่า สภาพจิตของมนุษย์ในตอนเริ่มแรกนั้นมีแต่ความว่างเปล่า ปราศจากความคิดและความรู้ใด ๆ ทั้งสิ้น ต่อมาจิตก็กลายเป็นแหล่งที่บรรจุความรู้และการคิดหาเหตุผลมากมาย เพราะสาเหตุจากประสบการณ์ โดยเริ่มแรกนั้นเราได้รับประสบการณ์จากประสาทสัมผัส